

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

ZIMSKI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Pisanje besedila na književno temo

Ponedeljek, 19. februar 2007 / 60 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Izpitni poli so priloženi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro na označeno mesto zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

V tej izpitni poli sta dva odlomka z navodili za pisanje besedila na književno temo.

Napišite samo eno interpretacijo odlomka, vodeno ali samostojno.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, se točkujejo z nič (0) točkami. Pišite razločno. Če se zmotite, napačen zapis prečrtajte in napišite novega. Pisanje s samimi velikimi črkami (verzalkami) se točkuje z nič (0) točkami.

Na konceptni list pišite samo načrt. Načrt se ne upošteva pri ocenjevanju.

V razpredelnici označite z **x**, katero vrsto interpretacije boste pisali.

Vodena interpretacija	Samostojna interpretacija

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

a) VODENA INTERPRETACIJA

FERI LAINŠČEK, NAMESTO KOGA ROŽA CVETI (odlomek)

Feri Lainšček: Namesto koga roža cveti. Ljubljana: Prešernova družba, 1991. 141–142.

SEM SI OD TEBE RES TO ZASLUŽIL?

Filip Petarni naposled ni več prenesel zajedljivih pogledov. Pa tudi vse bolj se mu je zdelo, da se lahko iz takega druženja izcimi kaj prav neprijetnega.

Počakal je, da je razpakirala svojo usnjeno torbo in se preoblekla, potem pa je brez trkanja vstopil v njeno sobo. Ko ga je pogledala, je takoj vedela, da bo spet drezal vanjo; že z njegovega zresnjenege obraza je bilo razbrati, da mu je tak pogovor nadvse neprijeten in da ga je na neki način celo sram. *Nikar spet ne začenjaj s tem*, je tiho rekla. *Ne zanima me, kaj kdo misli, kaj mu ne gre v glavo, kaj vse se mi lahko pripeti s Ciganom*.

Filip je samo še bolj stisnil ustnice in se je živčno popraskal pod pazduho. *Iza!* je vzdihnil. *Saj si čisto zmešana! Gotovo ti je dal kaj v hrano. Ali pa te je vzela v roke še kaka druga coprnija. Jaz pa naj to gledam? Vsi naj to gledamo? Toliko sem trpel s tabo, zdaj pa naj te dam Ciganom?*

Nikomur me ne boš dal, se je blede nasmehnila. *Nikamor ne bom šla. Vse bo še naprej tako, kot mora biti*.

Kot mora biti? je pihnil. *Kdo te bo pa potem še pogledal? S prstom bodo kazali za tabo. Za zmeraj se te bo držalo*.

Pomolčala je. Pomislila je, če naj bi mu rekla. *Nikar ne govori tako*, se je potem zazrla v šipo. *Kdo pa pravi, da bom še kdaj koga tako hotela?*

Hotela? se je zgrozil Filip Petarni.

Ja, je šepnila. *Zelo ga imam rada*.

Iza!? je ranjeno kriknil.

Toda ni ga pogledala. Zrla je skozi okno in kar molčala.

Ne moreš – ne smeš nam tega napraviti, je besnel. *Vse si zmeraj imela – zmeraj si največ imela. Druge sem gnal po polju, ti si lahko sedela v sobi. Brate sem privezal na zemljo, da si lahko ti šla v šole. Nobeden mi ni tega nikoli oporekal, nobenega problema nimam z njimi – ti pa mi zdaj to napraviš! Sem si od tebe res to zaslužil? Z vsa to dobroto, sem si to zaslužil!?*

Naslednjo soboto se Iza ni vrnila iz Mesta.

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Zakaj Filip Petarni nasprotuje ljubezenski zvezi svoje hčere Ize in zakaj misli, da ima pravico do tega? Citirajte eno izmed povedi, s katerimi oče hčer opozarja na posledice, in razložite Izin odziv.
- Povzemite ugotovitve o književnih osebah in izrazite svoje mnenje o upravičenosti očetovega nasprotovanja. Ob primeru iz življenja presodite, kako pričakovanja staršev vplivajo na čustveno življenje njihovih otrok.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

b) SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

FERI LAINŠČEK, NAMESTO KOGA ROŽA CVETI (odlomek)

Feri Lainšček: Namesto koga roža cveti. Ljubljana: Prešernova družba, 1991. 44–45.

Halgato je skril violino v koprive, se zavlekel pod podboj in zamižal. Toda, tudi tema tokrat ni več zalegla. Zmeda, ki je z oslovsko vprego priromala v Lacki romo, je bila vseobsegajoča. Mati je stregla tujemu moškemu in ta tujec je bil zdaj njegov oče. V njihovem cimpru se je naselil z dekletoma in fantom, in ti so bili zdaj njegovi sestri in brat. In nikogar, razen njega, očitno ni motilo, da je bilo zdaj v edinem prostoru tesno in neprijetno – ne: tega ni hotel preprečiti stari Čejč, temu se nista upala upreti niti Debeli Babič in Grintavi Fico.

Kam se je ta tvoj že spet vtaknil? je slišal karajoči Bumbašev glas. *Niti črhnila nisi, da mali ni pri pravi!*

Ah – če pa že spet miži, se je opravičevala Tereza. *Sram ga je – ni vaje ljudi – ga bo že minilo.*

Ja! Poznam jaz take – dobro jih poznam! je oni zdaj že grozil. *S tem svojim mežikanjem bo vedril in oblačil, kakor se mu bo pač storilo. Potem pa nikoli ne bo za nobeno rabo.*

In oni ga je vsaj za nekaj časa spet pustil pri miru.

Drl se je na Pištija, ki mu je moral pomagati pri popravilu brusa in skrbeti za osla. Ošteval je dekleti, Fano in Ano, ki sta morali pravtako vseskozi kaj početi.

Prali in škrobili sta mu srajce, ki so bile vse od reda bele in le redke zakrpane. Loščili sta mu visoke usnjene škornje. Opletali sta mu vezalke v čevljih, ki so bili eni črni in eni rjavi. Da: še odeje za osla sta morali na drobno zakrpati. Obenem pa: kakorkoli sta vse to še tako skrbno opravili, njemu ni bilo nikoli dovolj dobro. In dekleti sta to že v naprej vedeli. Zato sta mu za hrptom kazali jezik, se hihitali in uganjali še druge, le njima razumljive norčije.

Halgato je potihem klel in se nemo spraševal, kako je lahko mati privedla v hišo tako prikazen.

cimper – soba

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

